

BÜNTETÉS ÉS JUTALMAZÁS

BEVEZETÉS:

A nevelés sohasem nélkülözte a jutalmazás és büntetés kategóriáit. Azonban a történelem során gyakran változtak a két kategóriáról kialakult vélemények.

Az **apai hatalom az ősi időkben** éppoly korlátlan volt, mint a rabszolgák feletti hatalom. Személyileg tehát megillette a családfőt (pater familiast) a gyermek élete és halála feletti rendelkezés, a gyermekkitétel joga (kivéve az elsőszülötteket), a gyermekeladás joga, továbbá az a jog, hogy akinek a gyermeke kárt okozott, annak a kár ledolgozása céljából átadhatta.

Kant (XVIII. sz.) mind a jutalmazást, mind a büntetést alkalmatlan eszközöknek vélte a pedagógiában, mivel szerinte mindkettő szolgáléküséget eredményez.

Jacques Berna (XX. sz., Svájc) a szabad nevelés híve, szerinte "egy pofon a helyes pillanatban csodát művel".

Az ilyen „csodatevő” pofonokról hosszan el lehetne vitatkozni.

Ezzel kapcsolatosan egy nem régi statisztikai adatot szeretnék megemlíteni:

Ma Magyarországon minden második héten halálra vernek egy gyermeket. E döbbenetes adat az ENSZ gyermekvédelmi szervezetének, az UNICEF-nek a legújabb jelentéséből derül ki. Nemzetközi összehasonlításban Magyarország a hihetetlen agresszív szülők államának számít, és sem a törvények, sem a gyakorlat nem képes megfékezni a bántalmazásokat.

Ennek tükrében el kell gondolkoznunk azon, hogy a testi fenytés bármilyen enyhe formájának jogszabály által megengedett büntetesként való alkalmazása megengedhető lehet-e.

TÖRTÉNETI VISSZATEKINTÉS

Amennyiben tágabb értelemben közelítjük meg a büntetés fogalmát a **Btk.** - ban az alábbi rendelkezéseket találjuk ennek kapcsán: a fiatalkorúval szemben alkalmazott büntetés vagy intézkedés célja elsősorban az, hogy a fiatalkorú helyes irányba fejlődjen, és a társadalom hasznos tagjává váljon.

Büntetést akkor kell kiszabni, ha intézkedés alkalmazása nem célravezető. Szabadságelvonással járó intézkedést alkalmazni vagy büntetést kiszabni csak akkor lehet, ha az intézkedés vagy a büntetés célja más módon nem érhető el.

Hazánkban is rég felismerték, hogy a fiatal korú büntetésekkel szemben különleges intézkedések teendők, azokkal enyhébben kell eljárni, s hogy nevelésük kiegészítése és erkölcsük javítása igen fontos állami feladatot képez. Ez látszik igazolni a múlt századbeli jogrendszer néhány jellemző adata is. Ilyen például, hogy:

Több vármegye zárt helyen hajtotta végre az ifjúkorú bűnösökön a testi fenyítéket s meghagyta, hogy a pálcázás nem korbáccsal vagy bottal, hanem vesszővel hajtandó végre.

Városainkban gyakorlatban volt a feltételes elítélés intézménye, amelyet a fiatal törvényszegők esetében alkalmaztak.

Fennállott, mint önálló büntetési nem a bírói megdorgálás is, amelyet az első csekélyebb súlyú bűncselekmény fiatal korú elkövetőjével szemben alkalmaztak.

A büntetés kiszabásánál a kort mindig tekintetbe vették a gyakorlat általában a 20-ik évet tekintette annak a határnak, melynek betöltésével a büntetőjogi kiskorúság véget ér.

HATÁLYOS SZABÁLYOZÁS:

A jutalmazás és a büntetés kapcsán elmondhatjuk, hogy azok a külső környezet értékelése, visszajelzése, amely kihat az egyén további fejlődésére.

A gyakorlatban a növendékkel szembekerülő nevelőnek/tanárnak magának kell az egyes pedagógiai szituációkat megoldania, így a jutalmazás-büntetés alkalmazását is, ezt pedig nem utolsó sorban az emberi jogokkal és a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban kell tennie.

Ennek tükrében szeretnék néhány jelentős jogszabályt kiemelni, amelyeket minden esetben szem előtt kell tartanunk.

- **Alkotmányunk** - az alapvető jogok és kötelességek között kimondja, hogy a Magyar Köztársaságban senkit nem lehet kínzásnak, kegyetlen, embertelen, megalázó elbánásnak vagy büntetésnek alávetni.
- **New Yorki Egyezmény** (1991. évi LXIV. törvény a **Gyermek jogairól** szóló, **New Yorkban**, 1989. november 20-án kelt **Egyezmény** kihirdetéséről) 37. cikke kimondja, hogy az Egyezményben részes államok gondoskodnak arról, hogy
 - a gyermeket ne lehessen sem kínzásnak, sem kegyetlen, embertelen, megalázó büntetésnek vagy bánásmódnak alávetni. Tizennyolc éven aluli személyek által elkövetett bűncselekményekért sem halálbüntetést, sem szabadlábra helyezés lehetőségét kizáró életfogytiglan tartó szabadságvesztést ne legyen szabad alkalmazni;
 - gyermeket törvénytelenül vagy önkényesen ne foszsanak meg szabadságától. A gyermek őrizetben tartása vagy letartóztatása, vagy vele szemben szabadságvesztés-büntetés kiszabása a törvény értelmében csak végső eszközként legyen alkalmazható a lehető legrövidebb időtartammal;
 - a szabadságától megfosztott gyermekkel emberségesen és az emberi méltóságnak kijáró tisztelettel, életkorának megfelelő szükségleteinek figyelembevételével bánjanak.
- **A Gyermekvédelmi törvény** az alapvető gyermeki jogok között említi, hogy a gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak.

Az emberi méltósághoz való jog „anyajog”, azaz további szabadságjogok forrása. Az emberi méltósághoz való jognak két funkciója van. Egyrészt egy abszolút határt húz, amelyen sem az állam, sem más embernek hatalma nem terjedhet túl. A másik funkciója pedig az egyenlőség biztosítása.

Nincs az életre méltóbb és méltatlanabb ember. Az emberi méltóságban mindenki osztozik, aki ember, függetlenül attól, hogy mennyit valósított meg az emberi lehetőségből és miért annyit.

Amíg a többi jog korlátozható, majd helyreállítható, addig az emberi méltósághoz való jog csak elvehető, mégpedig csakis visszafordíthatatlanul.

A javítóintézeti nevelés a fiatalkorúak szabadságának elvonásával járó büntetőjogi intézkedés, amely együtt jár a cselekvési autonómia korlátozásával. Mivel szabadságelvonással jár, a legsúlyosabb intézkedésnek tekinthető.

A javítóintézeti nevelést az 1979. évi büntetés-végrehajtási kodifikáció során vette fel a törvényhozó a bv. kódexbe, ezáltal eme intézkedés végrehajtása első ízben került törvényi szintű szabályozásra.

A **bv. kódex** csak a szabadságvesztés végrehajtására vonatkozóan írja elő, hogy az elítélt emberi méltóságát tiszteletben kell tartani, nem lehet őt kínzásnak alávetni, kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmódban részesíteni.

A bv. kódex a javítóintézeti nevelés végrehajtása feladatának meghatározásakor az intézkedés nevelő jellegét hangsúlyozza: a javítóintézeti nevelés végrehajtásának feladata a fiatalkorú nevelése, oktatása és szakmai képzése által annak elősegítése, hogy helyes irányban fejlődjen és a társadalom hasznos tagjává váljon.

Az intézeti nevelés legfontosabb eszközeit a **Rendtartás** - 30/1997. (X. 11.) NM rendelet a javítóintézetek rendtartásáról - pedig az alábbiakban jelöli ki:

- oktatás, képzés
- önkiszolgáló tevékenység, munkafoglalkoztatás
- lelki gondozás, vallásgyakorlás
- jutalmazás
- fegyelmi büntetés

Lehetőség szerint mind a jutalmazás, mind a büntetés területén a fokozatosság elve érvényesül, hogy a növendékek számára is kidomborodjék a következetesség és a rendszerűség logikája.

A jutalmazási - büntetési rendszer elsődleges célja, hogy növelje és ösztönözze a növendékek együttműködési készségeit.

A jutalmazás fontos szerepet játszik az erkölcsi magatartás kialakításában, akkor eredményes, ha sikerélményt vált ki, stabilizálja a nevelő és a növendékek közötti pozitív kapcsolatot.

A büntetés kudarcélményt eredményez, s habár ez a megbüntetett részére elkerülendővé téve a hasonló élményt olykor pozitív eredményű, sajnos mindenképpen jelzi a nevelési helyzet, a kapcsolat gyengülését.

Mivel a növendékek egyéni sajátosságai, körülményei, felnőttekhez való viszonya, továbbá személyiség jegyei teljesen eltérőek, egyénenként más-más jutalmazási és büntetési eljárások vezetnek eredményre.

JUTALMAZÁS

Történeti visszatekintés:

A megbízható és állandóan jó viseletű növendék jutalomban és kedvezményben részesülhetett.

Jutalmak lehetnek:

- Megdicsérés négy szemközt vagy a többi növendék jelenlétében
- a levélírásnak és a szülők vagy rokonok látogatásának engedélyezése,
- megbízás a családfők kiszolgálásával, továbbá a katonai és tornagyakorlatoknál az altisztséggel és az istentiszteleteknél a segédkezéssel,
- szórakoztató és vallás-erkölcsi tartalommal bíró könyvek ajándékozása,
- a jutalomdíjnak felemelése és ezzel kapcsolatban erkölcsi kitüntetések adományozása,
- az intézetből való kísérleti kihelyezés.

A munkaszeretet felébresztésének s egyúttal a takarékosagra való ösztönzésnek egyik hathatós eszköze, ha a növendékek a teljesített munka után megfelelő jutalomdíjban részesíttetnek. Ez okból 1885. évi július hó 13-án **34508. IM:** szám alatt elrendeltetett, hogy a növendékek munkajutalomdíjban részesüljenek.

Hatályos szabályozás:

A nevelés fontos eszköze a fiatakorúak jutalmazása, amelynek pedagógiai célja a pozitív viselkedésmódnak, továbbá a hibák leküzdésére, a hiányosságok pótlására irányuló erőfeszítésnek az elismerése, megerősítése, ezáltal a fiatakorú helyes irányú személyiségfejlődésének elősegítése.

Jutalomban részesíthető a fiatakorú magatartásáért, illetve a tanulásban, a munkában elért eredményeiért, továbbá rendkívüli helyzetben tanúsított helytállásáért.

A jutalmazáskor figyelembe kell venni a fiatakorú életkorát, személyiségét, értelmi színvonalát, a jutalom arányosságát a jutalmazandó magatartással.

Intézetünkben differenciáltan alkalmazzák az egyéni és csoportos jutalmakat, azokat csoport szinten is elfogadtatják, vagyis azt a szemléletet igyekeznek kialakítani a növendékek körében, hogy fogadják el egymás képességeit, adottságbeli különbségeit, s ezek ismeretében ítélik meg mások eredményeit s önmaguk teljesítményét is.

Jutalmazási formák a jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezések szerint:

A jutalmazás formái különösen:

- nevelői (osztályfőnöki, szakoktatói) dicséret,
- igazgatói dicséret,
- tárgyjutalom,
- korábban kiszabott fegyelmi büntetés elengedése vagy enyhítése,
- egyéni vagy csoportos kulturális vagy sportprogram biztosítása,
- kimenő engedélyezése
- eltávozás engedélyezése
- szabadság engedélyezése.

A különböző jutalmazási formák feltétlenül ösztönző jellegűek, az önfegyelem, az akaraterő fejlesztését szolgálják. Bennük a fokozatosság (illetve következetesség) elve a következőképpen érvényesül.

A nevelői (osztályfőnöki, szakoktatói) dicséret, mint jutalmazási forma alkalmazása a nevelő, az osztályfőnök vagy a szakoktató, az igazgatói dicséret, a tárgyjutalom, a korábban kiszabott fegyelmi büntetés elengedése vagy enyhítése, az egyéni vagy csoportos kulturális vagy sportprogram biztosítása, a kimenő engedélyezése, az eltávozás engedélyezése, illetve a szabadság engedélyezése az igazgató vagy erre felhatalmazott helyettese hatáskörébe tartozik.

Az igazgatói dicséret, a tárgyjutalom, a korábban kiszabott fegyelmi büntetés elengedése vagy enyhítése, az egyéni vagy csoportos kulturális vagy sportprogram biztosítása, a kimenő engedélyezése alkalmazására a nevelő, az osztályfőnök vagy a szakoktató tesz javaslatot, az eltávozás, illetve a szabadság engedélyezése alkalmazására pedig a nevelő, az osztályfőnök és a szakoktató közösen tesz javaslatot.

➤ **Nevelői / Osztályfőnöki / Szakoktatói dicséret**

- **Nevelői dicséret:** A délután folyamán kiemelkedő munkáért, tanulásért, magatartásért nevelőtanár által adható jutalom.
- **Szakoktatói dicséret:** A délelőtt folyamán adható: kiemelkedően jó munkáért, magatartásért.
- **Szaktanári dicséret:** Jó tanulásért, az iskolában való helytállásért szaktanár által adható jutalom.

- **Igazgatói dicséret** Az igazgató jogkörébe tartozó külön jutalom. A növendék csoportnevelője, szakoktatója, tanára közös javaslatára adható, de bármelyikük nemleges véleménye esetén ez a jutalmazási forma nem alkalmazható.

- **Tárgyjutalom** Az iskola, a munkahely és az "otthon" együttes javaslata alapján a folyamatosan jó teljesítményt nyújtó, illetve konkrét alkalommal kiemelkedő jó tevékenységéért kaphatja a növendék: könyv, hanglemez, kozmetikumok, édesség és egyéb apró ajándékok formájában.

- **Kimenő** A kimenő a házirendben foglaltak szerint, hetente egyszer, legfeljebb tíz órai időtartamra engedélyezhető feltéve, hogy a fiatalok legalább egy hónapja az intézetben tartózkodik.

- **Eltávozás** Évente hatszor, alkalmanként legfeljebb öt napra engedélyezhető, amelybe az utazás ideje is beszámít. Az első eltávozásra a befogadást követő második hónap után kerülhet sor.

Az intézetbe kerülést követő 2. hónap után adható a növendéknek, csoportnevelő jogkörében. A szakoktatóknak, az oktató tanároknak, és a gyermekfelügyelőknek is javasolniuk kell és még az otthonvezetés véleményét is ki kell kérni. Azok a növendékek részesülhetnek benne, akik valamennyi területen megfelelnek a követelményeknek, és a személyiség-fejlődésükben pozitív változás jelentkezik. A fiatalok rendkívüli eltávozása engedélyezhető közeli hozzátartozójának igazolt súlyos betegsége, halála esetén. Az eltávozást az igazgató öt nap tartamban engedélyezheti. A fiatalok rendkívüli eltávozása a jutalmazásba nem számítható be.

- **Szabadság** Évente összesen két alkalommal, az iskolai téli szünet idején legfeljebb tizenkét nap, az iskolai nyári szünet alatt legfeljebb huszonegy nap időtartamban engedélyezhető, feltéve, hogy a fiatalok legalább két hónapja az intézetben tartózkodik. A karácsonyi ünnepekre legfeljebb öt napra az a fiatalok is hazaengedhető, aki legalább egy hónapja tartózkodik az intézetben.

A szabadság engedélyezésének feltétele a szülő, gyám vagy más hozzátartozó nyilatkozata a fiatalok fogadásáról, utazási költségei vállalásáról. Az átmeneti nevelt fiatalok vér szerinti szüleihez utazáshoz a – nevelésbe vételt elrendelő- gyámhivatal hozzájárulása is szükséges. Fontos, hogy ilyen gyámhivatali engedélyre kizárólag a szabadság esetében van szükség (eltávozásnál nem!).

A fiatalok számára betegszabadság is engedélyezhető szakorvosi vizsgálat és javaslat alapján. A fiatalok betegszabadsága, ugyanúgy, mint a rendkívüli eltávozás a jutalmazásba nem számítható be.

„Speciális jutalmazási formák” (adaptációs szabadság):

A hatályos törvényi szintű szabályozás lehetővé teszi a javítóintézeti nevelés végrehajtása nyitott formájának alkalmazását, amikor kimondja: „Az intézet igazgatója engedélyezheti, hogy a fiatalok tartósan az intézeten kívül töltsék azt az időt, amely tanulmányainak folytatásához, illetve a munkavégzéshez szükséges. A fiatalok az intézeten kívül töltött idő alatt is kötelesek az előírt szabályokat megtartani. „

Az intézeten kívüli tanulmányok folytatását a **Rendtartás** külön feltételekhez köti. Ilyen feltétel a fiatalok és törvényes képviselője ez irányú közös kérelme, valamint a közoktatási vagy szakképzési intézmények a fiatalok felvételére kötelezettséget vállaló nyilatkozata. Ezek alapján az intézet igazgatója adhat engedélyt az intézeten kívüli tanulmányokhoz, egyben előírja, hogy a fiatalok mennyi időt tölthet az intézetben kívül és milyen szabályokat kell betartaniuk. A szabályok ismételt vagy súlyos megszegése esetén az igazgató az engedélyt visszavonhatja. Az igazgató arra is lehetőséget biztosíthat, hogy a fiatalok magántanulónaként folytathassák tanulmányait.

A fiatalok intézeten kívüli munkavégzéséhez a jogszabály hasonló feltételek meglétét írja elő, mint az intézeten kívüli tanulmányok folytatásához: a fiataloknak és törvényes képviselőjének közös kérelmét, illetve a munkáltatónak a fiatalok alkalmazását vállaló nyilatkozatát. Az engedélyezésre, illetve annak visszavonására vonatkozó szabályok azonosak az intézeten kívül folytatott tanulmányokra vonatkozókkal.

BÜNTETÉS:

Történeti visszatekintés:

Az intézeti nevelés másik kiemelkedő fontossággal bíró eszköze a büntetés.

Amely növendék az intézeti házirend, az engedelmesség vagy az illem szabályai ellen vét, fegyelmi büntetés alá esik.

Az intézetben alkalmazott büntetések az alábbiak voltak:

- Megintés
- Rosszallás
- A társaktól elkülönített helyen való étkezés s a társasjátékokból való kizárás
- A nyert kitüntetések elvesztése és a különös kedvezmények elvonása
- Egyes eledeleknek megvonása, de csak a felváltott napokon
- A családból való kiküszöbölés
- A teljes elkülönítésbe helyezés
- Az intézetből való kitiltás és fogházba való visszaszállítás, ha az illető növendék az 1878. évi V. t-ez 42.§-ának végbekezdése alapján lett befogadva.

Csekélyebb rendetlenségekért maga az illetékes családfő bünteti meg a növendéket mindjárt a tett elkövetése után, fegyelmi esetekben, vagyis súlyosabb erkölcsi beszámítás alá eső kihágásoknál azonban csak az igazgató járhat el.

Ezenkívül a **30131/1889. IM** szám alatti **rendelet** alapján alkalmazható fegyelmi büntetésképpen még a **testi fenyíték** is. A testi fenyíték alkalmazása nincs ugyan az alapszabályokban felvéve, de a gyakorlati tapasztalat megmutatta, hogy a fiú javítóintézetekben a testi fenyítéknek bizonyos esetekben való alkalmazása nem csak, hogy kívánatos, de tapintattal, kellő időben s mérséklettel alkalmazva, jóformán elkerülhetetlen és sok esetben nagyon is hathatós nevelési eszköz. A testi fenyíték azonban csak ritkán és oly esetekben alkalmazható, midőn már minden egyéb mód és fegyelmi eszköz eredménytelen maradt. A növendéket soha sem szabad nyilvánosan és az orvosi vélemény előleges kikérése nélkül testileg fenyíteni, a vessző ütések száma pedig legföljebb 12 lehet.

Hatályos szabályozás:

Az intézetünkben megforduló növendékek kamaszkorukat élik. Kamaszkorban az egyén sok változáson megy keresztül, ettől egy kicsit nehezen kezelhető lesz.

Az intézetünkben alkalmazott fegyelmi büntetéseket a fegyelmi vétséget elkövető fiataikorúval szemben alkalmazzuk.

Fegyelmi vétséget követ el a fiataikorú, ha kötelességét neki felróható módon megszegi, illetőleg vét az intézet házirendje ellen.

A fegyelmi vétséget elkövető fiataikorú felelősségét fegyelmi eljárás keretében kell vizsgálni, amely feltárja a vétség elkövetésének okát, módját, körülményeit, a fegyelmi eljárás alá vont fiataikorú indítékait és felelőségének mértékét.

A fegyelmi bizottság határozattal

- fegyelmi büntetést szab ki, ha a fiataikorú felelőssége megállapítható a vétség elkövetésében,
- az eljárást büntetés kiszabása nélkül lezárja, ha a fiataikorú felelőssége nem állapítható meg.

A **Rendtartás** előírja, hogy a büntetésnek igazodni kell a vétség súlyához, a fiataikorú személyiségéhez, életkorához. A büntetésnek továbbá figyelemmel kell lennie arra, hogy hányadik fegyelmi vétségét követte el a fiataikorú és tanúsít-e őszinte megbánást.

Továbbá a **Rendtartás** kiemeli a fiataikorú emberi méltóságának tiszteletben tartását, amikor kimondja, hogy a büntetés nem lehet megszégyenítő, megalázó, nem alkalmazható testi fenyegetés, élelem és ruházat csökkentése vagy megvonása.

A **Rendtartás** ugyancsak tilalmazza a kollektív büntetést, a csoportosan elkövetett cselekedetért csak az abban részt vevő fiataikorúak büntethetők.

Büntetési formák a jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezések szerint:

A **Rendtartás** taxatívén felsorolja a fiatalkorúval szemben kiszabható fegyelmi büntetéseket:

- igazgatói megrovás,
- egyes társas szórakozásból meghatározott időre való kizárás,
- kimenő meghatározott időre való megvonása,
- eltávozás meghatározott időre való megvonása,
- szabadság meghatározott időre való megvonása,
- zárt jellegű intézeti részlegbe elhelyezése.

Az engedély nélküli eltávozás, avagy szökés az intézet rendje megsértésének sajátos és meglehetősen gyakori módja, amely jelentős gondot okoz az intézetnek és a hatóságoknak. Ezért a hatályos szabályozás különös figyelmet fordít a szökés esetén és a megelőzése érdekében teendő intézkedésekre.

Szökésnek minősül:

- a fiatalkorúnak az intézetből vagy engedélyezett távolléte alatt a kijelölt tartózkodási helyéről való engedély nélküli eltávozása,
- az engedélyezett távollét lejártával az intézetbe való vissza nem térése. A szökés fegyelmi vétség.

A szökésből visszaérkezett fiatalkorú csak a szükséges egészségügyi ellenőrzések után térhet vissza a csoportközösségbe. A javítóintézetből való szökést a **Btk.** nem pönalizálja (kivéve, ha a javítóintézetben végrehajtott előzetes letartóztatásból szökik meg a fiatalkorú).

A **Rendtartás** azonban kimondja, hogy a szökés időtartama a javítóintézeti nevelés idejébe nem számít be.

A tapasztalatok szerint a javítóintézeti nevelésre ítélt fiatalkorúak egy kisebb részének eredményes neveléséhez az általánosnál szigorúbb végrehajtási rendet kell biztosítani. A bv. kódex számukra a Zárt jellegű intézeti részlegben elhelyezést írja elő: az intézet igazgatója az intézeti tanács javaslatára zárt jellegű intézeti részlegbe helyezheti a fiatalkorút, ha a javítóintézet rendjét ismételt és súlyosan megsértette.

A zárt intézeti részlegben elhelyezést fegyelmi eljárás keretében lehet elrendelni. Az intézeti tanács az eset összes körülményeit és a fiatalkorú eddigi intézeti életútját megvizsgálja, és a fiatalkorú eddigi intézeti életútját megvizsgálja, és a fiatalkorú meghallgatása után tesz javaslatot az igazgatónak a zárt jellegű intézeti helyezésről, vagy annak mellőzéséről.

A zárt jellegű intézeti részleg rendjét a házirend határozza meg. Az elhelyezés ideje alatt a fiatalkorú intézeten kívüli programon nem vehet részt, kimenőre, eltávozásra - a rendkívüli eltávozást kivéve -, valamint szabadságra nem mehet.

A Zárt jellegű intézet részlegében elhelyezés való tartalmát indokolt a fiatalkorú magatartásától függővé tenni. Ezért rendelkezik úgy a bv. kódex 110.§. (2) bekezdésében, hogy a „zárt jellegű intézeti részlegben elhelyezést meg kell szüntetni, ha a fiatalkorú magatartására figyelemmel a javítóintézeti nevelés szigorúbb végrehajtására már nincs szükség.”

A fiatalkorú viselkedéséről a részleg csoportnevelője havonta készít nevelői véleményt, amelyben javaslatot tesz az intézeti tanácsnak az elhelyezés meghosszabbítására, vagy megszüntetésére, az intézeti tanács ez alapján tesz indítványt az igazgatónak.

dr. Bacsoné dr. Kovács Barbara

**2006. FEBRUÁR 1-TŐL OKTÓBER 1-IG LEFOLYTATOTT
FEGYELMI ELJÁRÁSOK**

A hivatkozott időszakban lefolytatott fegyelmi eljárás: 76 db

- *növendék felelőssége a vétség elkövetésében nem állapítható meg, ezért az eljárást büntetés kiszabása nélkül zártuk le: **2 eset***
- *növendék felelőssége a vétség elkövetésében megállapítható, ezért a növendékkal szemben fegyelmi büntetés végrehajtását rendeltük el: **74 eset***

Fegyelmi eljárások lefolytatása során elrendelt fegyelmi büntetések:

Rendtartásban szereplő fegyelmi büntetések:

- **igazgatói megrovás: -**
- *egyres társas szórakozásokból meghatározott időre való kizárás: **1 esetben** (1,31%)*
- *kimenő meghatározott időre való megvonása: -*
- *eltávozás meghatározott időre való megvonása: **7 esetben** (9,21%)*
- *szabadság meghatározott időre való megvonása: -*
- *zárt jellegű intézeti részlegben való elhelyezés: **61 esetben** (80,26%)!!!*

Rendtartásban nem szereplő fegyelmi büntetések:

- *növendék nem telefonálhat, nem mehet ki a városba, nem fogadhat látogatót: 2 esetben (2,63%)*
- *csoporthoz történő fegyelmi felelősségre vonás, kedvezmény megvonása: 4 esetben (5,26%)*
- *testépítő szakkörön nem vehet részt: 1 esetben (1,31%)*

A fegyelmi eljárás alapjául szolgáló cselekmény:

- *szökés: 47 eset (61,84%)*
- *eltávozásról, szabadságról nem tért vissza a növendék: 23 eset (48,93%)*
- *intézetből szökött meg a növendék: 13 eset (27,65%)*
- *tárgyalásról, illetve egyéb helyről (pl.: kirándulás) szökött meg a növendék: 11 eset (23,4%)*
- *szökési kísérlet: 5 eset (6,57%)*
- *verekedés: 9 eset (11,84%)*
- *késés: 1 eset (1,31%)*
- *iskolai/munkahelyi fegyelemsértés: 6 eset (7,89%)*
- *belső bűncselekmény: 2 eset (2,63%)*
- *egyéb: 6 eset (7,89%)*

Ha egy gyerek...

Ha egy gyerek szidalmakban él,
megtanulja az ítélkezést.
Ha egy gyerek haragban él,
megtanulja a harcot.
Ha egy gyerek félelemben él,
megtanulja a rettegést.
Ha egy gyerek szájalomban él,
megtanulja az önsajnálatot.
Ha egy gyerek gúnyban él,
megtanulja a szégyent.
Ha egy gyerek féltékenységben él,
megtanulja az irigységet.
Ha egy gyerek szégyenben él,
megtanulja a bűnbánatot.
Ha egy gyerek biztatásban él,
megtanulja az önbizalmat.
Ha egy gyerek megértésben él,
megtanulja a türelmet.
Ha egy gyerek dicséretben él,
megtanulja az önbecsülést.
Ha egy gyerek megértésben él,
megtanulja a szeretetet.
Ha egy gyerek helyeslésben él,
megtanulja magát szeretni.
Ha egy gyerek elismerésben él,
megtanulja, hogy jó, ha célja van.
Ha egy gyerek önzetlenségben él,
megtanulja a nagylelkűséget.
Ha egy gyerek tisztességben és őszinteségben él,
megtanulja, mi az igazság és a becsület.
Ha egy gyerek biztonságban él,
megtanulja, hogy bízzon magában és a többiekben.
Ha egy gyerek barátságban él,
megtanulja, hogy jó a világban élni.
Ha egy gyerek nyugalomban él,
megtanulja megtalálni a saját békéjét.
A te gyermeked miben él?

Dorothy Law Nolte